

**JORNADA SOBRE
ELS PETITS MUNICIPIS I
L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL**

**Jornada organitzada per la Diputació de Barcelona
i la Societat Catalana de Geografia,
amb la col·laboració del Consell Comarcal d'Osona
Vic, 2 desembre 2015**

Presentació de la jornada

Joan Roca i Tió

*President del Consell Comarcal d'Osona
Alcalde de Gurb*

Bon dia a tothom.

Aquesta jornada ha contribuir a donar-nos la primera eina que tots necessitem, que és la formació: saber on som, quines són les problemàtiques dels ajuntaments petits i del món local. La formació és allò que ens ha de permetre realment veure on som, quin és el nostre objectiu i quina és la nostra raó de ser.

Vull agrair a la Diputació de Barcelona l'esforç de fer aquesta jornada aquí, al territori, a Osona. Osona és una comarca formada per 50 municipis, d'aquests en tenim pocs de grans, però molts de petits. Sé que hi ha la intenció d'anar-les repetint en diferents àrees del territori de la província de Barcelona; però sí que realment la casuística del municipi petit és aquí, fora de l'àrea de Barcelona, de l'àrea metropolitana i l'àrea d'influència, i per tant és el lloc ideal per poder fer aquest tipus de jornades.

També voldria reforçar, posar èmfasi en el fet de fer treballar en col·laboració la Diputació de Barcelona juntament amb els consells comarcals, de cara a donar suport als municipis petits.

En la nostra defensa dels petits municipis, hem d'entendre que un petit municipi està basat en uns símbols. Símbol és l'alcalde, és el regidor, és l'ajuntament, és la proximitat, és la implicació, és tot allò que tenim de bo els petits municipis a l'hora de donar serveis i atenció als ciutadans, que no ha d'estar renyit en cap moment amb una qüestió econòmica. És erroni intentar fer desaparèixer els petits municipis simplement per una raó d'estalvi. Per a l'estalvi –som al segle XXI– avui dia disposem d'unes eines de gestió, disposem d'unes eines de comunicació, disposem de mil maneres de poder aconseguir aquest mateix estalvi sense la necessitat de fer desaparèixer els petits municipis. Per això hi ha els consells comarcals, i per això hi ha les diputacions; i voldria posar-ho en aquest ordre entenen clarament que tots som administració pública: l'ajuntament, el consell comarcal, la diputació. Tots estem adreçats a donar serveis als ciutadans. El que sí hem de fer entre tots tres nivells d'organització és treballar

de forma conjunta, no entrar en guerres de competències, de qui dóna més serveis o menys, sinó que hem de ser capaços de treballar coordinats, per evitar duplicitats de serveis i sobretot estalviar: és allò que el seny, com a ciutadans, ens porta a no voler malbaratar els recursos públics, i sempre en defensa de l'atenció dels ciutadans dels nostres pobles per tal de millorar els serveis.

Res més, vull agrair per última vegada la vostra presència avui aquí, esperem que la jornada d'avui ajudi a reflexionar, a pensar, a veure quin és el nostre model i com hem de gestionar-nos a partir d'ara en el futur. Esperem que la jornada sigui per a tots del vostre interès.

Josep Salom

*Diputat de la Diputació de Barcelona
Alcalde de Tona*

Bon dia a tothom.

Jo d'una banda vull posar en valor que aquesta jornada—ja se n'han fet d'altres, en altres ocasions, però a Barcelona— es faci al territori, que es faci a la capital de la comarca d'Osona, en aquesta primera ocasió. Ho trobo un encert. Penso que és un contrasentit que fem una jornada sobre petits municipis a Barcelona. Hem d'anar al territori, allà on hi ha els petits municipis. Penso que seria un encert que en endavant es fes d'aquesta manera, de forma rotatòria.

Això hem lliga també amb aquesta voluntat, aquest canvi d'orientació, que des del mandat passat, ha guiat l'acció política de la Diputació de Barcelona, d'estar al costat de tots els municipis de la demarcació, però d'una manera molt especial dels municipis petits i dels municipis mitjans, que són, d'una banda la immensa majoria dels municipis de la nostra demarcació i del nostre país, i d'altra banda són aquells que necessiten més de l'ajut, l'assessorament, l'assistència i la cooperació que una entitat com la nostra, com la Diputació de Barcelona, els pot oferir. Perquè són —o *som*, vaja, perquè jo també sóc alcalde d'un municipi més aviat petit—, som els que més necessitem de l'ajut d'un ens supralocal com és la Diputació de Barcelona. I en aquest sentit vull aprofitar avui, aquesta jornada amb tots vosaltres, que sou representats del municipalisme i concretament d'aquests petits municipis que són els que teixeixen i vertebreren el nostre país, per reafirmar el compromís de la Diputació de Barcelona, en aquest nou mandat que ara comença. Amb totes les nostres línies, projectes i programes, que anirem desenvolupant en el futur i que ja s'estan concretant amb l'aprovació, que acabem de fer, dels pressupostos generals per a l'any vinent i del programa Xarxa de concertació pels municipis, en la línia també d'ajut

als petits municipis, concretament. S'anirà concretant –insisteixo– aquesta cooperació, aquesta assistència i aquest ajut tècnic i econòmic que des de la Diputació podem posar a l'abast del món local i d'una manera molt especial de vosaltres, que sou els representants dels petits municipis.

I res més, només desitjo que aquesta jornada sobre petits municipis, que a més a més estarà impartida per persones amb fort coneixement de la situació, sigui profitosa i tots plegats en puguem treure rendiment cara a la nostra feina diària de tirar endavant els nostres pobles.

Moltíssimes gràcies i que vagi molt bé la jornada.

Josep Oliveras

President de la Societat Catalana de Geografia

Aquesta jornada forma part d'una col·laboració que hi ha entre l'Institut d'Estudis Catalans i la Diputació de Barcelona. Perquè l'Institut d'Estudis Catalans es deu i va néixer gràcies al cap i a la mà, a l'acció d'Enric Prat de la Riba, i a l'any 1907 va ser ell qui va encaminar a la fundació d'Estudis Catalans. I la Societat Catalana de Geografia es va fundar el 1935, i una mica pel dit de la mà també de Puig i Cadafalch, que era l'home de l'Institut que va voler que hi hagués allà una Societat dedicada al coneixement i a les problemàtiques del nostre país. I per tant, des del 35 la SCG està integrada dintre de l'Institut d'Estudis Catalans. I des de fa molts anys hi ha una col·laboració amb la Diputació de Barcelona, que en alguns moments ha estat més estreta, en d'altres ha estat més laxa, però la col·laboració hi ha estat sempre. En els últims anys la tenim més estreta, i estem obligats, per mitjà de conveni també a fer uns cursos: rebem una ajuda de la Diputació justament per poder fer una sèrie de coses, que fem de bon grat, per al manteniment de la nostra Societat i també perquè estem al servei del país, com tot el que han de fer les societats del nostre tipus.

Aquesta jornada, encaminada als petits municipis, també té una lògica, perquè els petits municipis a vegades estan en discussió. Estan en discussió perquè sempre, el que és petit aspira a vegades a ser gran, i fins i tot a vegades un no gosa dir que és petit: el senyor diputat ha dit que gairebé som petit municipi... A veure: què és petit? I nosaltres creiem –vam creure a la Societat– que era important fer aquesta jornada, i ens va semblar bé fer-la aquí a Vic, a la capital d'Osona, per debatre una mica això. I no ha de ser només una jornada de reflexió. Ho serà i es contraposaran posicions diferents, però sobretot ha de

ser una jornada perquè als petits municipis els puguem ajudar a posicionar-se, i que d'aquesta jornada puguin sortir, també, determinades actuacions, que no hem de fer pas a l'SCG, ni ha de fer algun petit municipi, un a un, però sí que el conjunt i a través de canals institucionals, poden fer.

Per tant, espero que aquesta jornada ens serveixi, que serveixi també per ajudar a delimitar a vegades el que és petit, i allò de “hi ha massa municipis petits”, o “n’hi ha pocs o n’hi ha molts”. Catalunya, a causa de la seva formació, és un país de petits municipis, però és que no som nosaltres sols. França és un país de petits municipis. Itàlia és un país de petits municipis. Alemanya és un país de petits municipis. A Espanya hi ha uns 8.000 municipis; 948 aquí a Catalunya. A Alemanya n’hi ha 12.000 i escaig, de municipis. A França 36.000. El paper dels petits municipis a Catalunya: si compto com a petits els de menys de 500 habitants, doncs gairebé són un 35% del conjunt de municipis. És una realitat que tenim. Llavors, aquesta realitat, el que cal és plantejar-la, reflexionar sobre ella.

Moltes gràcies.

Aspecte general de la sala Sert del Consell Comarcal d'Osona,
en la presentació de la jornada